

Проект постанови Правління Національного банку України “Про затвердження Положення про характеристики та класифікаційні ознаки класів страхування, особливості здійснення діяльності зі страхування та укладання договорів за класами страхування”

Департамент методології регулювання діяльності
небанківських фінансових установ

м. Київ, липень 2023

! Ця презентація підготовлена виключно з метою ознайомлення із концепцією майбутнього регулювання. Жодне положення, зазначене у цій презентації, не слід розуміти як конкретну вимогу, що міститься у проекті регуляторного акта. Для отримання інформації щодо змісту конкретних положень проектів необхідно ознайомитись з проектами регуляторних актів на сторінці офіційного інтернетпредставництва Національного банку України. Бачення майбутнього регулювання, що міститься у цій презентації, може бути змінено або вдосконалено за результатами подальшого опрацювання та обговорення з учасниками страхового ринку.

Наталія Внукова

Наталія Внукова

ПрАТ СК "Пер...

ПрАТ СК "Перша"

Lesia Gulza

Lesia Gulza

Олена Бадрук

Олена Бадрук

Валентина Сло...

Валентина Слобожанська СК БРОКБІЗ...

Наталія Внукова

Наталія Внукова

Lesia Burbel NBU

Serhiy Savchuk (NBU)

Tetiana Butkivs...

Tetiana Butkivska RARI...

ПрАТ ВЕЛТА

ПрАТ ВЕЛТА

Vasyl Darkov

Демонстрація PowerPoint - [Презентація_характеристики 230706_пр [Лише читання]] - PowerPoint

Мета прийняття регуляторного акта

- врегулювання порядку здійснення страховиками діяльності із укладення договорів за класами страхування (ризиками в межах класів страхування)
- визначення характеристик та класифікаційних ознак класів страхування, ризиків у межах класів страхування
- визначення переліку ризиків в межах класу страхування, в т.ч. для забезпечення можливості страховикам визначити обсяг ліцензії за окремим ризиком у межах класу страхування
- установлення особливостей здійснення діяльності із страхування та укладання договорів страхування за класами страхування, включаючи комплексні договори страхування
- упорядкування правових наслідків та встановлення вимог у разі дострокового припинення дії договору страхування
- підвищення прозорості умов договорів страхування, логічності та однозначності їх викладення, посилення захисту прав та законних інтересів клієнтів

Наталія Внукова

Наталія Внукова

Lesia Burbel NBU

Serhiy Savchuk (NBU)

Tetiana Butkivs...

Tetiana Butkivska RARI...

ПрАТ ВЕЛТА

ПрАТ ВЕЛТА

Vasyl Darkov

Демонстрація PowerPoint - [Презентація_характеристики 230706_пр [Лише читання]] - PowerPoint

Підстави прийняття регуляторного акта

Закон України «Про страхування» № 1909 (основні повноваження)

Стаття 4. Класи страхування

3. Перелік ризиків у межах класів страхування, характеристики та класифікаційні ознаки класів страхування, ризиків у межах класів страхування, а також особливості здійснення діяльності із страхування та укладання договорів за класами страхування визначаються спеціальними законами з регулювання ринку страхування та нормативно-правовими актами Регулятора.

Стаття 105. Припинення договору страхування

4. ... Вимоги до порядку розрахунку частини платежу до повернення страхувальнику, розрахунку викупної суми при достроковому припиненні дії договору страхування життя та порядку здійснення страхових виплат у разі дострокового припинення договору страхування встановлюються нормативно-правовими актами Регулятора.

Стаття 109. Особливості договору страхування життя

13. Регулятор має право встановлювати додаткові вимоги до договорів страхування життя та порядку їх укладення, а також встановлювати вимоги до порядку визначення страхової премії, редукування страхових сум та/або страхових виплат.

Стаття 110. Особливості договору пенсійного страхування

12. Нормативно-правовими актами Регулятора можуть встановлюватися додаткові вимоги до діяльності з пенсійного страхування та страховиків, які здійснюють таку діяльність, а також до договорів пенсійного страхування та порядку їх укладення.

Acquis_ЄС

- Директива 2009/138/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 25 листопада 2009 року про початок і ведення діяльності у сфері страхування і перестрахування (Платоспроможність II)

Діюче регулювання (буде скасовано)

- Характеристика та класифікаційні ознаки видів добровільного страхування (Розпорядження Держфінпослуг від 09.07.2010 № 565)
- Додаткові вимоги до договорів страхування життя (Розпорядження Нацкомфінпослуг від 01.06.2017 № 2172)

Наталія Внукова

Наталія Внукова

Lesia Burbel NBU

Serhiy Savchuk (NBU)

Tetiana Butkivs...

Tetiana Butkivska RARI...

ПрАТ ВЕЛТА

ПрАТ ВЕЛТА

Vasyl Darkov

Демонстрація PowerPoint - [Презентація_характеристики 230706_пр [Лише читання]] - PowerPoint

Структура нормативно-правового акта

Структура Положення

I	II- VI	VII	VIII	IX
Загальні положення	Характеристики класів та ризиків в межах класу	Особливості здійснення діяльності та укладання договорів	Особливості дострокового припинення договорів	Порядок здійснення контролю НБУ
- Визначення питань врегулювання - Терміни - Перелік суб'єктів, на яких поширюються вимоги акта	- Опис класів страхування - Визначення ризиків в межах класу (там, де є такий розподіл)	Особливості укладання та виконання договорів, вимоги до їх умов: - страхування життя та здоров'я - страхування від збитків - страхування відповідальності Додаткові вимоги до договорів страхування	- Розрахунок та виплата викупних сум (life) - Розрахунок та повернення частини сплаченої страхової премії (non-life)	- Контроль з боку НБУ - Вимоги щодо подання документів / інформації

Наталія Внукова

Наталія Внукова

Ольга Нагіба НБУ

Lesia Burbel NBU

Lesia Burbel NBU

Serhiy Savchuk (NBU)

Tetiana Butkivs...

Tetiana Butkivska RARI...

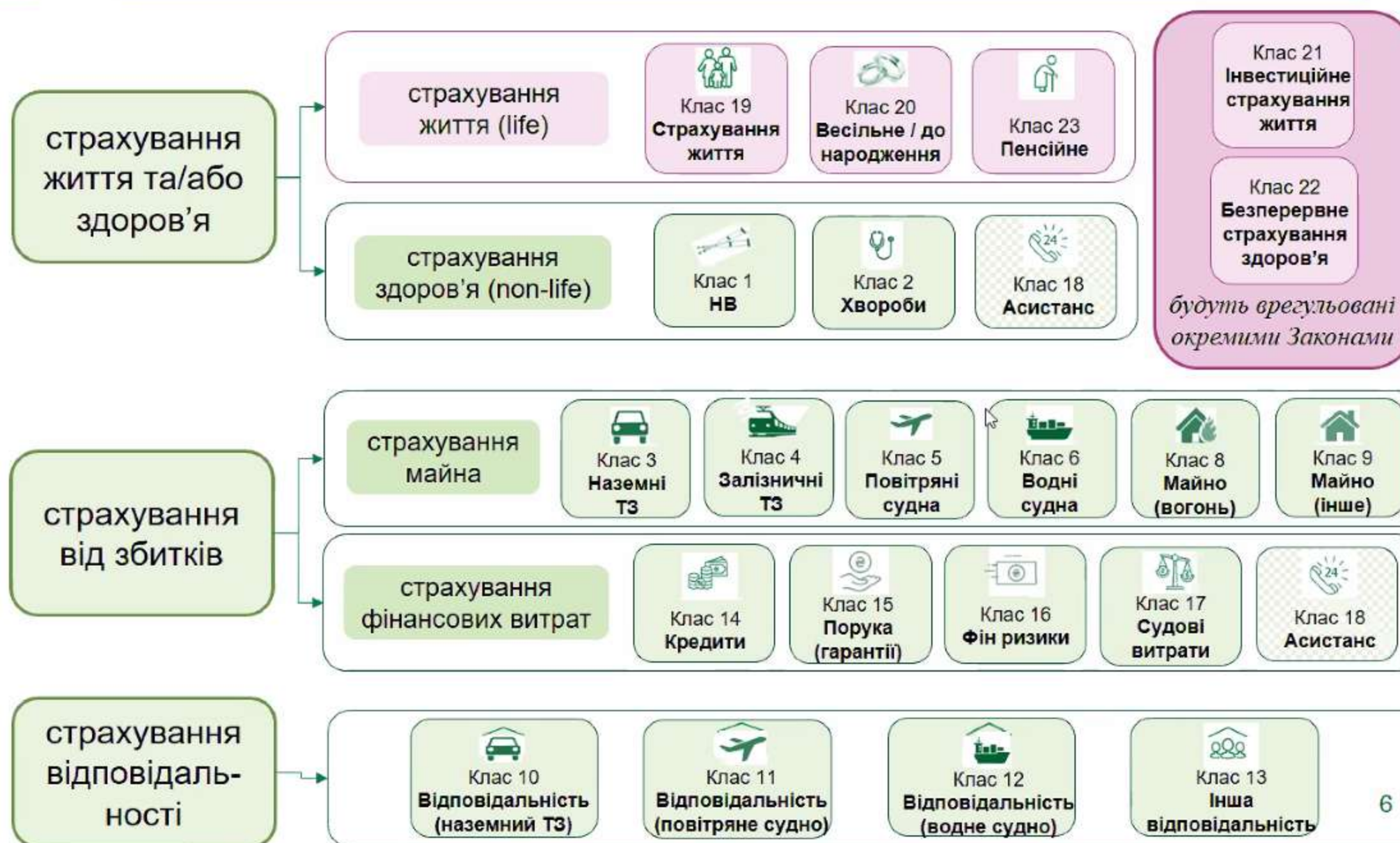

Vasyl Darkov

Демонстрація PowerPoint - [Презентація_характеристики 230706_пр [Лише читання]] - PowerPoint

Класи страхування

6

Наталія Внукова

Наталія Внукова

Ольга Нагіба НБУ

Lesia Burbel NBU

Lesia Burbel NBU

Serhiy Savchuk (NBU)

Tetiana Butkivs...

Tetiana Butkivska RARI...

Vasyl Darkov

Демонстрація PowerPoint - [Презентація_характеристики 230706_пр [Лише читання]] - PowerPoint

Класи та ризики в межах класу

Наталія Внукова

Наталія Внукова

Ольга Нагіба НБУ

Lesia Burbel NBU

Lesia Burbel NBU

Serhiy Savchuk (NBU)

Tetiana Butkivs...

Tetiana Butkivska RARI...

Vasyl Darkov

Демонстрація PowerPoint - [Презентація_характеристики 230706_пр [Лише читання]] - PowerPoint

Страхування здоров'я

Клас страхування 1

«Страхування від нещасного випадку (у т.ч. на випадок виробничої травми та професійного захворювання)»

Характерна ознака:

Страхування на випадок розладу здоров'я / інвалідності / смерті внаслідок **нещасного випадку**

Включає:

- страхування на випадок НВ на **виробництві** та **професійного захворювання**;
- страхування від НВ на **транспорті**

Клас страхування 2

«Страхування на випадок хвороби (у т.ч. медичне страхування)»

включає 2 ризики:

- **страхування на випадок хвороби**

Характерна ознака:

Страхування на випадок розладу здоров'я / інвалідності / смерті внаслідок **хвороби**

- **медичне страхування**

Характерна ознака:

Відшкодування / оплата витрат на медичну допомогу, медичні та/або інших послуг (в т.ч. медичне обстеження, забезпечення лікарськими засобами та/або медичними виробами)

За класами 1 та 2 страхова виплата можлива у розмірі:

- **фіксованої суми**;
- **витрат** на отримання медичної допомоги, медичних та/або інших послуг (уключаючи медичне обстеження, забезпечення лікарськими засобами та/або медичними виробами) або організація та оплата їх вартості;
- **поєднання цих варіантів**.

8

Наталія Внукова

Наталія Внукова

Ольга Нагіба НБУ

Lesia Burbel NBU

Lesia Burbel NBU

Serhiy Savchuk (NBU)

Tetiana Butkivs...

Tetiana Butkivska RARI...

Vasyl Darkov

Демонстрація PowerPoint - [Презентація_характеристики 230706_пр [Лише читання]] - PowerPoint

Страхування майна: *майнові ризики*

Клас страхування 8

«Страхування майна від вогню та небезпечного впливу природних явищ»

Клас страхування 9

«Страхування майна від шкоди, заподіяної градом, морозом, іншими подіями (включаючи крадіжку, розбій, грабіж, умисне пошкодження/знищення майна), крім подій, визначених у класі 8»

Характерна ознака:

Страхування на випадок пошкодження/ знищення/ втрати **майна внаслідок:**

- вогню/пожежі з будь-якої причини (крім підпалу), в т.ч. удар блискавки, вибух, падіння літальних апаратів;
- природних явищ (крім морозу та граду);
- ядерної енергії.

- граду, морозу;
- протиправних дій третіх осіб, включаючи крадіжку, розбій, грабіж, умисне пошкодження / знищення майна, підпал;
- інших страхових ризиків, передбачених договором страхування.

Включає страхування:

- рухомого, нерухомого та іншого майна (в т.ч. страхування зелених насаджень іншого призначення, ніж сільськогосподарське);
- сільськогосподарської продукції (в т.ч. посівів та врожаю, багаторічних насаджень та/або сільськогосподарських тварин);
- тварин, іншого призначення, ніж сільськогосподарське.

У договорах комплексного страхування за класами страхування 8 і 9 можуть визначатися спільні страхова сума та інші умови страхового покриття, розмір страхової премії для обох класів страхування (без розбивки за класами)

Вимоги щодо розподілу ризиків за класами 8 та 9 встановлені Директивою 2009/138/ЄС

10

Наталія Внукова

Наталія Внукова

Ольга Нагіба НБУ

Lesia Burbel NBU

Lesia Burbel NBU

Serhiy Savchuk (NBU)

Tetiana Butkivs...

Tetiana Butkivska RARI...

Vasyl Darkov

Демонстрація PowerPoint - [Презентація_характеристики 230706_пр [Лише читання]] - PowerPoint

Страхування відповідальності: *транспортні ризики*

Клас страхування 10

«Страхування відповідальності, яка виникає внаслідок використання наземного транспортного засобу (у т.ч. відповідальності перевізника)»

Включає 3 ризики:

1) страхування відповідальності власників наземних транспортних засобів, що здійснюється **відповідно до Закону "Про ОСЦПВ"**;

2) страхування відповідальності, яка виникає внаслідок використання (експлуатації) наземних транспортних засобів (включаючи залізничний транспорт), **іншої, ніж визначена Законом "Про ОСЦПВ"**;

3) страхування відповідальності **при перевезеннях наземним ТЗ**, що включає:

- відповідальність перевізника (експедитора);
- відповідальність суб'єкта перевезення небезпечних вантажів.

Клас страхування 11

«Страхування відповідальності, яка виникає внаслідок використання повітряного судна (у т.ч. відповідальності перевізника)»

Включає 2 ризики:

1) страхування відповідальності, яка виникає внаслідок **використання (експлуатації) повітряного судна**;

2) страхування відповідальності **при перевезеннях повітряним судном**, що включає:

- відповідальність перевізника (експедитора);
- відповідальність суб'єкта перевезення небезпечних вантажів.

Клас страхування 12

«Страхування відповідальності, яка виникає внаслідок використання водного судна (у т.ч. відповідальності перевізника)»

Включає 2 ризики:

1) страхування відповідальності, яка виникає внаслідок **використання (експлуатації) водного судна**;

2) страхування відповідальності **при перевезеннях водним судном**, що включає:

- відповідальність перевізника (експедитора);
- відповідальність суб'єкта перевезення небезпечних вантажів.

Наталія Внукова

Наталія Внукова

Ольга Нагіба НБУ

Lesia Burbel NBU

Lesia Burbel NBU

Serhiy Savchuk (NBU)

Tetiana Butkivs...

Tetiana Butkivska RARI...

Vasyl Darkov

Демонстрація PowerPoint - [Презентація_характеристики 230706_пр [Лише читання]] - PowerPoint

Страхування фінансових витрат

Клас страхування 14 «Страхування кредитів»

Характерна ознака:

Страхування на випадок можливих збитків, понесених **кредитодавцем** у зв'язку з непогашенням/ неповним погашенням позичальником суми кредиту/відсотків внаслідок невиконання або неналежного виконання зобов'язань за договором.

Клас страхування 15 «Страхування поруки (гарантії)»

Характерна ознака:

Страхування на випадок можливих збитків:

- **кредитора** у зв'язку з невиконанням гарантом/поручителем зобов'язань за договором;
- **гаранта/поручителя** у зв'язку з невиконанням боржником (принципалом) своїх зобов'язань перед кредитором (бенефіціаром).

Клас страхування 16 «Страхування інших фінансових ризиків (крім визначених класами 14, 15)»

Характерна ознака:

Страхування на **випадок можливих збитків** внаслідок:

- невиконання контрагентом договірних зобов'язань;
- перерви в господарській діяльності;
- припинення права власності;
- втрати роботи та/або доходу;
- неможливості здійснення подорожі;
- пов'язані із іншими фін. ризиками.

Клас страхування 17 «Страхування судових витрат»

Характерна ознака:

Страхування на випадок можливих збитків у зв'язку з **судовими витратами** та іншими витратами, що пов'язані з захистом порушених або оспорюваних прав і охоронюваних законом інтересів страхувальника або третьої особи, якщо страхувальник є відповідачем. Може включати також страхування **витрат на позасудове врегулювання** спору.

Клас страхування 18 «Страхування витрат, пов'язаних з наданням допомоги (асистанс) особам, які потрапили у скрутне становище»

Включає 2 ризики:

- 1) **страхування медичних витрат**, пов'язаних з наданням допомоги (асистанс) під час здійснення подорожі по Україні або за кордоном;
 - 2) **страхування інших витрат**, пов'язаних з наданням допомоги (асистанс) під час здійснення подорожі по Україні або за кордоном.
- Допомога (асистанс) може надаватися у грошовій формі та/або шляхом надання

Наталія Внукова

Наталія Внукова

Ольга Нагіба НБУ

Lesia Burbel NBU

Serhiy Savchuk (NBU)

Vyacheslav Chernyakh...

Vasyl Darkov

Демонстрація PowerPoint - [Презентація_характеристики 230706_пр [Лише читання]] - PowerPoint

Набрання чинності

Постанова набирає чинності з 01 січня 2024 року

З 01.01.2024 страховики укладають договори страхування на підставі нових «Характеристик та класифікаційних ознак ...». До переоформлення ліцензії на класи страхування договори укладаються на підставі таблиці трансформації видів страхування в класи (п.18 розділу «Прикінцеві та перехідні положення» Закону 1909

Договори страхування, укладені до 01.01.2024, продовжують діяти на умовах, на яких вони були укладені.
Внесення змін до таких договорів та їх дострокове припинення здійснюється відповідно до вимог нового Закону 1909 та нових «Характеристик та класифікаційних ознак ...»

25